

CHANGE

CHalleNging Gender (In)Equality in Science and Research
Stakeholder Workshop no. 4

13.01.2022

הזמנה לסדרת
מפגשי חשיבה
בנושא:

קידום
הוגנות
מגדרית
במכללות
האקדמיות
המתוקצבות
בישראל

המכללה האקדמית בית ברל
תשפ"א

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research & Innovation Programme under Grant Agreement no. 787177.

HORIZON 2020: Science with and for Society

“The aim is to build effective cooperation between science and society, to recruit new talent for science and to pair scientific excellence with social awareness and responsibility.”

מטרות CHANGE

(1) הסרת חסמים בגיוס, שימור וקידום קריירה של נשים חוקרות.

(2) טיפול ומענה לחוסר איזון מגדרי בתהליכי מדיניות וקבלת החלטות.

(3) חיזוק המימד המגדרי בתכניות מחקר.

מוסדות להשכלה גבוהה אחרים – מוסדות מתוקצבים

אפקה – המכללה האקדמית להנדסה בתל-אביב

בצלאל – אקדמיה לאמנות ועיצוב ירושלים

האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים

המכללה האקדמית אחוה

המכללה האקדמית אשקלון

המכללה האקדמית גליל מערבי

המכללה האקדמית הדסה ירושלים

המכללה האקדמית כנרת בעמק הירדן

המכללה האקדמית להנדסה אורט ע"ש בראודה

המכללה האקדמית להנדסה ע"ש סמי שמעון

המכללה האקדמית ספיר

המכללה האקדמית עמק יזרעאל ע"ש מקס שטרן

המכללה האקדמית צפת

המכללה האקדמית תל-אביב יפו

המכללה האקדמית תל חי

המרכז האקדמי לב

המרכז האקדמי רופין

מכון טכנולוגי חולון

עזריאל, המכללה האקדמית להנדסה בירושלים

שנקר הנדסה. עיצוב. אמנות

מכללות אקדמיות לחינוך

אלקאסמי – מכללה אקדמית לחינוך

אמונה-אפרתה- מכללה אקדמית לאמנויות ולחינוך

המכללה האקדמית בית-ברל

המכללה האקדמית הדתית לחינוך שאנן

המכללה האקדמית הערבית לחינוך בישראל – חיפה

המכללה האקדמית וינגייט

המכללה האקדמית לחינוך נבעת וושינגטון

המכללה האקדמית לחינוך ולספורט אוהלז בקצרין

המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין

המכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי

המכללה האקדמית לחינוך ע"ש T.A. גורדון

המרכז האקדמי לעיצוב ולחינוך ויצו-חיפה ע"ש נרי בלומפילד

המכללה האקדמית חמדת

מכללה אקדמית לחינוך – אורות ישראל מיסודן של מכללת אורות ישראל ומכללת מורשת יעקב

מכללה אקדמית לחינוך "אורנים"

מכללה ירושלים

מכללת הרצוג מיסודן של מכללת ליפשיץ ומכללת הרצוג

מכללת לוינסקי לחינוך

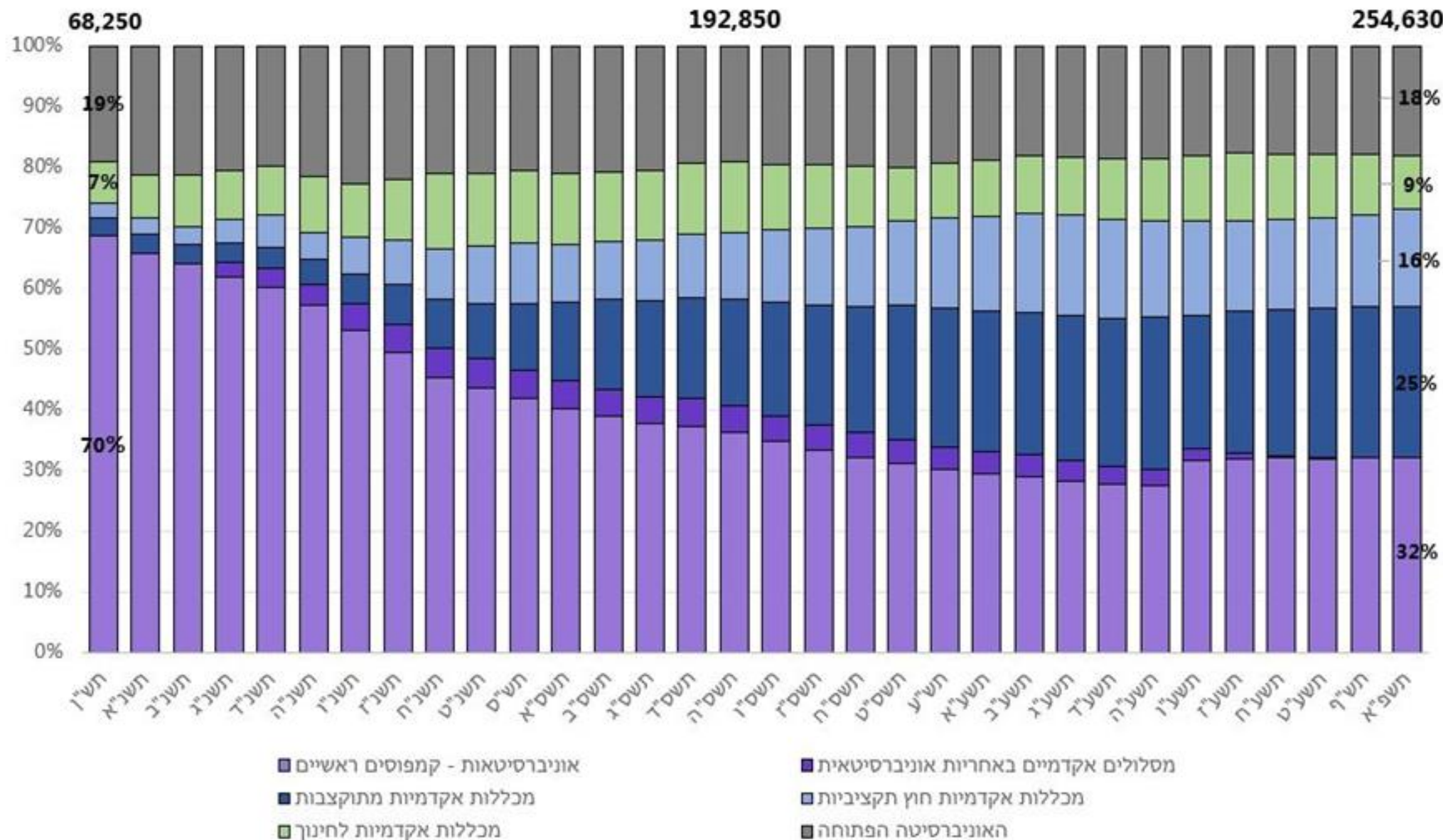
מכללת סכנין – מכללה אקדמית להכשרת עובדי הוראה

39

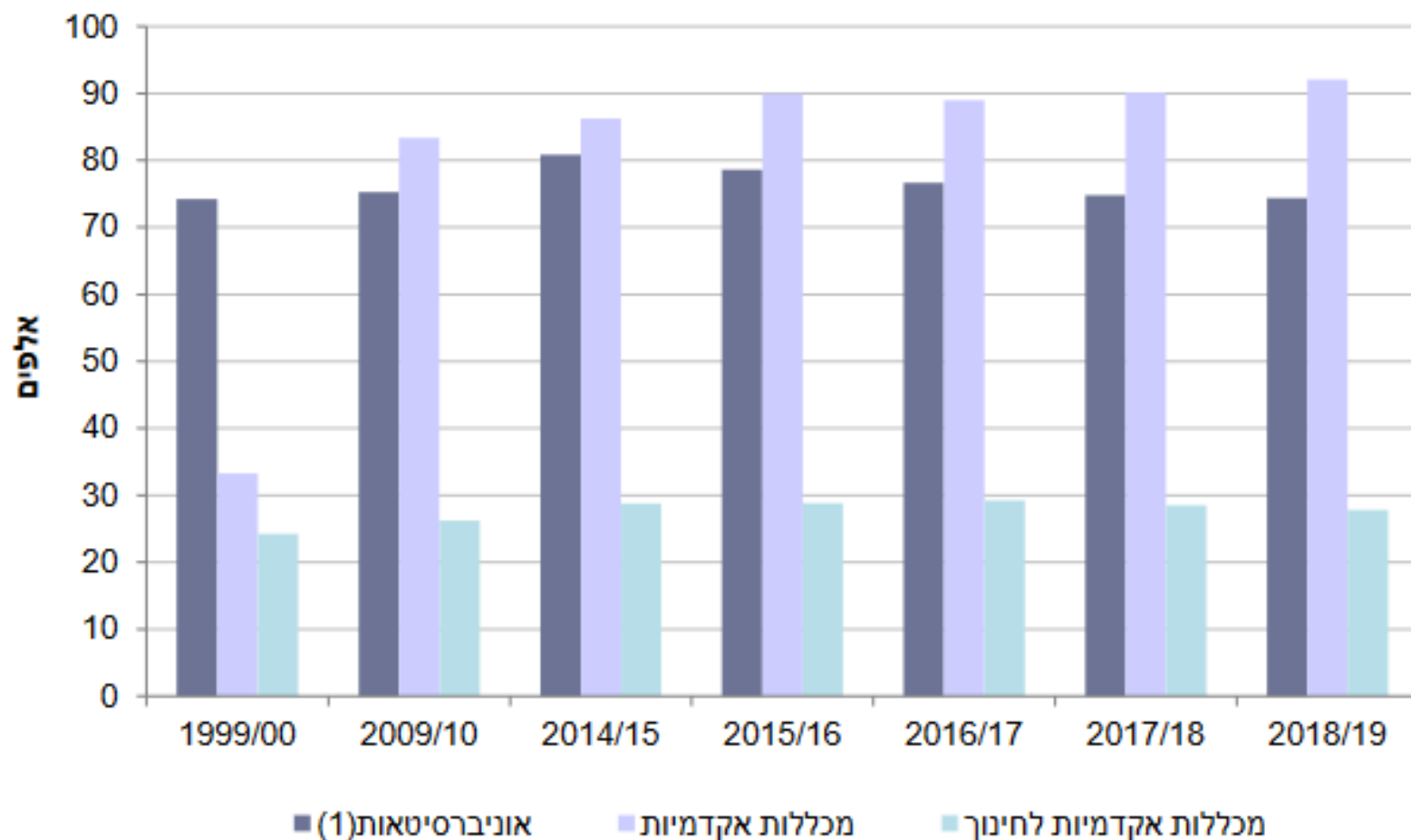
19

20

סטודנטים לתואר ראשון לפי סוג מוסד תש"ן-תשפ"א

סטודנטים לתואר ראשון, לפי סוג מוסד להשכלה גבוהה שנים נבחרות

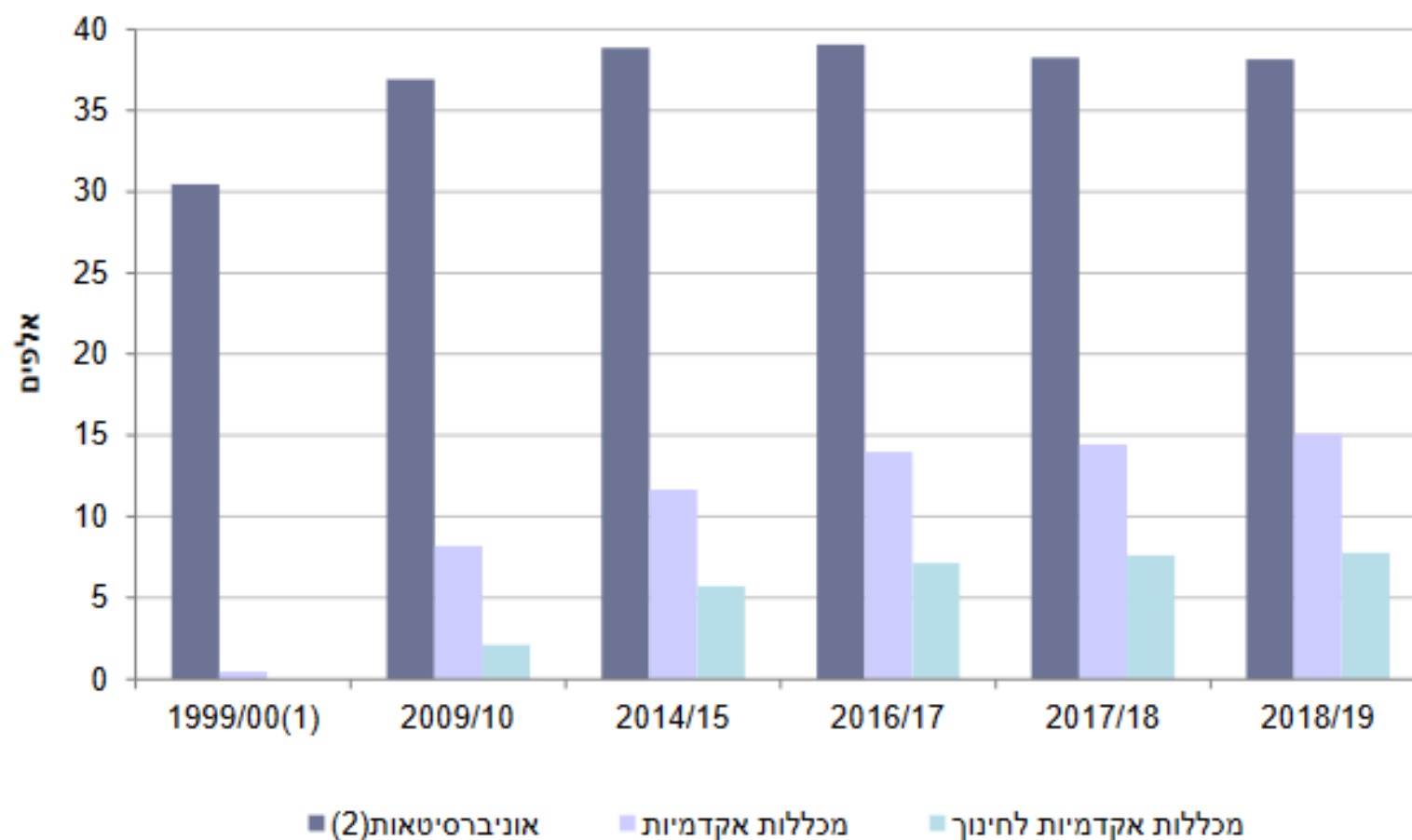
(1) לא כולל האוניברסיטה הפתוחה.

באוניברסיטה הפתוחה למדו בשנת תשע"ט (2018/19) 45.1 אלף סטודנטים לתואר ראשון.

מקור: למ"ס (2020) שנתון סטטיסטי
לישראל 2020 – מס' 71, פרק 4 –
חינוך והשכלה, לוח 4.65

* נתוני המכללות האקדמיות כוללים
מכללות מתוקצבות ולא מתוקצבות

סטודנטים לתואר שני, לפי סוג מוסד להשכלה גבוהה שנים נבחרות

(1) בשנה זו לא היו לימודים לתואר שני במכללות האקדמיות לחינוך.
(2) לא כולל האוניברסיטה הפתוחה.

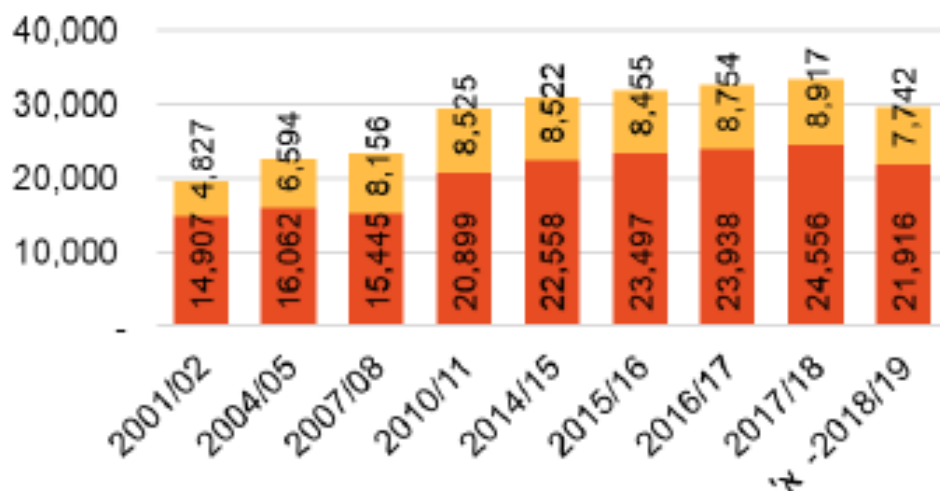
באוניברסיטה הפתוחה למדו בשנת תשע"ט (2018/19) 2.4 אלף סטודנטים לתואר שני.

מקור: למ"ס (2020) שנתון סטטיסטי
לישראל 2020 – מס' 71, פרק 4 –
חינוך והשכלה, לוח 4.65

*נתוני המכללות האקדמיות כוללים
מכללות מתוקצבות ולא מתוקצבות

סגל אקדמי

אוניברסיטאות מכללות אקדמיות מתוקצבות

סגל בכיר - לפי מגדר 2018/19

אוניברסיטאות

גברים, 67%

נשים, 33%

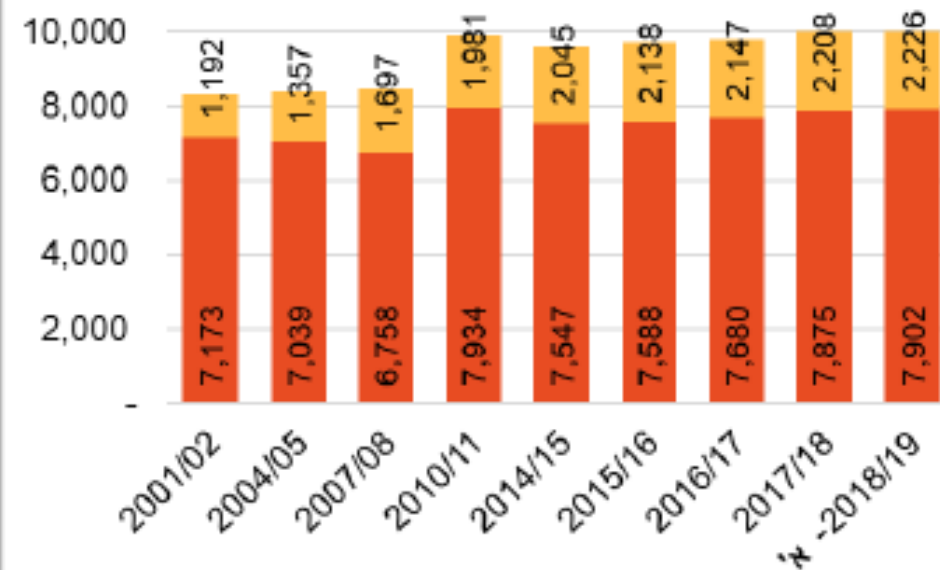
מכללות אקדמיות מתוקצבות

גברים, 55%

נשים, 45%

סגל בכיר

אוניברסיטאות מכללות אקדמיות מתוקצבות

סגל בכיר - לפי גיל 2018/19

אוניברסיטאות

54-36, 51%

55+, 48%

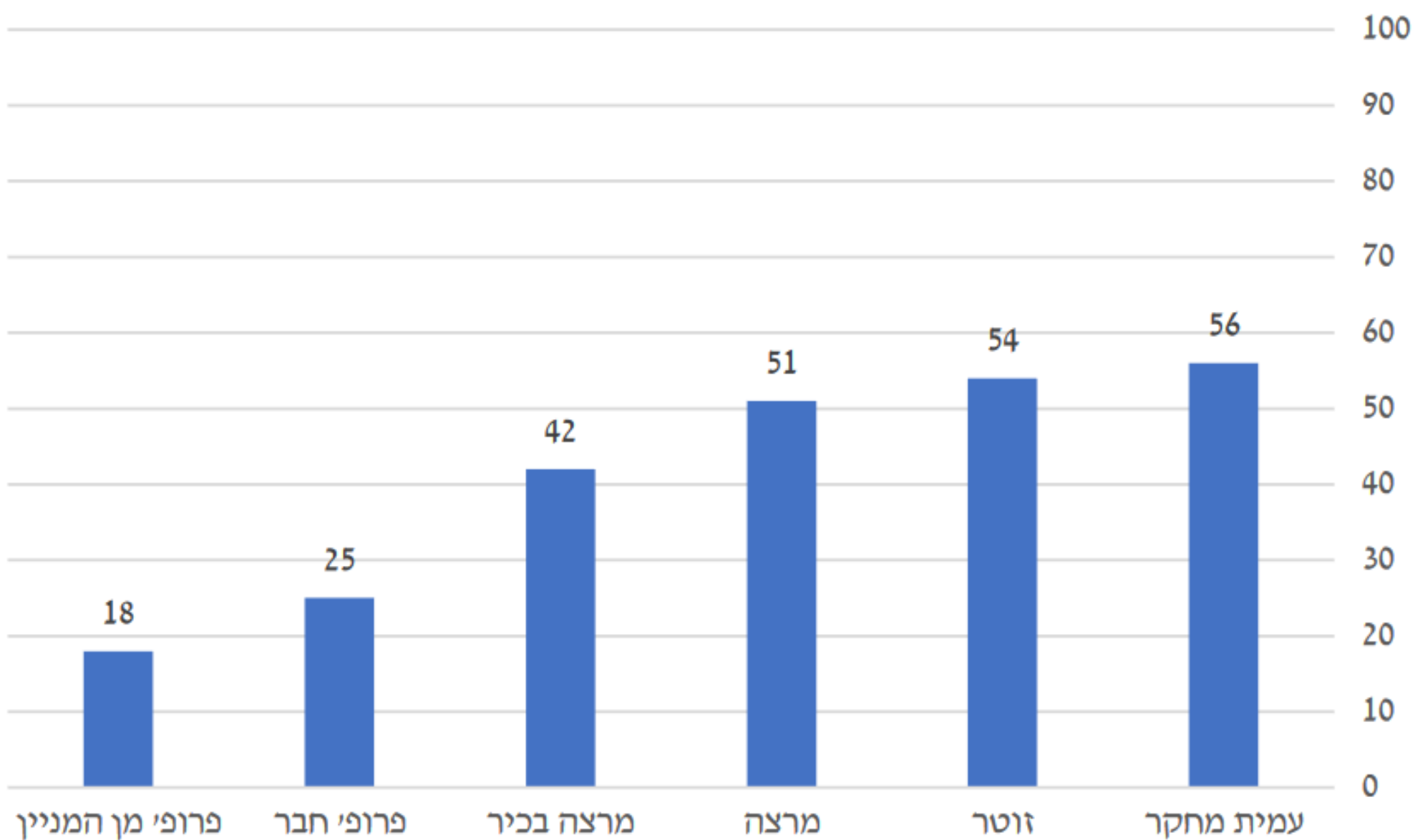
מכללות אקדמיות מתוקצבות

54-36, 50%

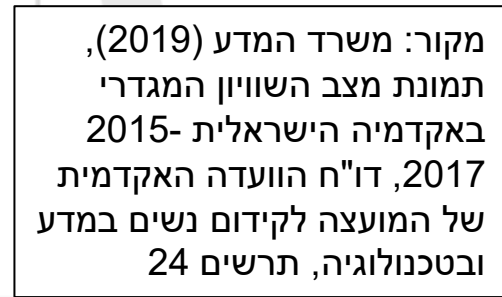
55+, 49%

מקור: גץ בוכניק וזטקובסקי (2021), מדדים למדע, לטכנולוגיה ולחדשנות בישראל: תשתית נתונים. מדדי מפתח. חיפה, ישראל, מוסד שמואל נאמן, איור 4.5

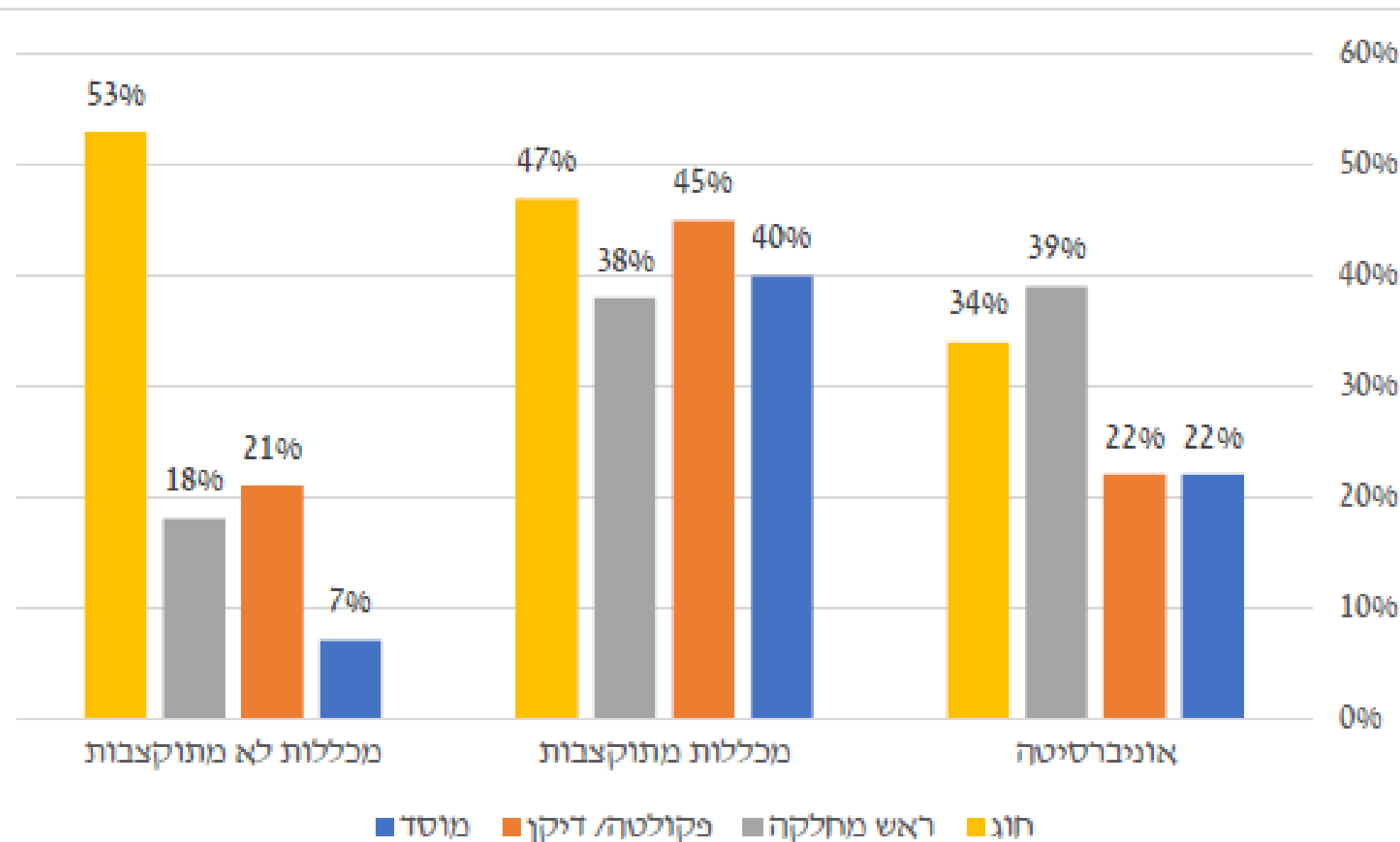
שיעורי נשים בסגל במכללות המתוקצבות (2017)

מקור: משרד המדע (2019),
תמונת מצב השוויון המגדרי
באקדמיה הישראלית 2015-
2017, דו"ח הוועדה האקדמית
של המועצה לקידום נשים במדע
ובטכנולוגיה, תרשים 23

שיעורי נשים בתפקידי מפתח לפי סוג מוסד (2017)

מקור: משרד המדע (2019), תמונת מצב השוויון המגדרי באקדמיה הישראלית 2015-2017, דו"ח הוועדה האקדמית של המועצה לקידום נשים במדע ובטכנולוגיה, תרשים 33

Frequency	Count	Percentage
Often	571	72%
Not often	226	28%

Committee	Percentage of women	No. men	No. women
Former directors (deans)	50%	2	2
current directors (deans)	50%	2	2
Board of Trustees	21%	22	6
The Academic Council	45%	12	10
The Institutional Appointments Committee	22%	7	2
The School Teaching Committees (total):	60%	23	35
Faculty of Society and Culture Committee	60%	8	12
Faculty of Education Committee	69%	5	11
Faculty of Arts Committee	55%	10	12
The Governing Council (Executive committee)	33%	6	3
The Institutional Committee of Ethics in Research	57%	3	4

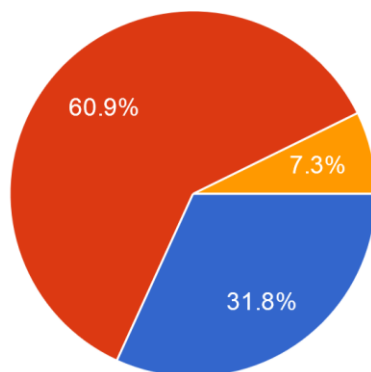
	non-tenure external teachers	non-tenure associate teachers	lecturer	senior lecturer	associate professor	full professor
Men	31%	27%	35%	39%	52%	67%
Women	69%	73%	65%	61%	48%	33%

	lecturer	senior lecturer	associate professor	associate professor of creative arts	full professor
Men	3	5	1	1	1
Women	1	1	0	0	0

ממצאים ראשוניים מתוך שאלון איזון בית-קריירה

סמני את ההיבט שהכי מספק אותך בהקשר לעבודתך

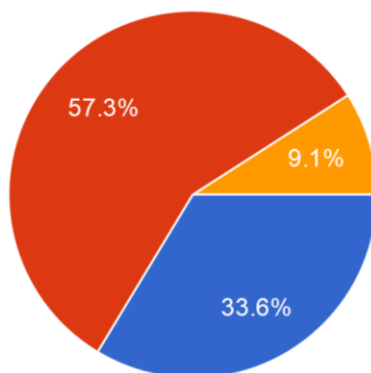
110 responses

מחקר
הוראה
אחר

סמני את ההיבט החשוב ביותר בעיניך בהקשר לעבודתך

110 responses

מחקר
הוראה
אחר

• מרבית חברי הסגל האקדמי הן נשים. כמעט כולן אמהות.

• קרוב למחצית מחברות הסגל נאלצות לעבוד במקום עבודה נוסף (העדר בטחון כלכלי/תעסוקתי).

• מרביתן משלבות בעבודתן הוראה ומחקר, ואולם תופסות את המחקר כמרכיב פחות חשוב או משמעותי בעבודתן בהשוואה להוראה.

• מכיוון שקידום אקדמי מבוסס ברובו על הישגים אקדמיים (= פרסומים), אך מרבית חברות הסגל לא תופסות את המחקר כמרכיב החשוב או המשמעותי בעבודתן (ועקב כך – פחות מפרסומות), סיכוייהן להתקדם יהיו בהכרח נמוכים יותר.

7 תימות עיקריות

מתוך ראיונות עם נשות סגל

"...אין לי מושג איך מגישים בקשת קידום
ומה נדרש לזה והתחושה היא שלא יקדמו
אותי כי ייטו לקדם אנשים עם תקן. זה
מדהים אני עובדת פה יותר מ־20 שנים
אשמח לקידום, אבל...אני רוצה להבין..."

1. הבנת הליך הקידום ומשמעותו והכרת הקריטריונים לקידום
2. מחקר ופרסום/ פניות וריבוי תפקידים
3. חניכה – Mentoring וקבוצות מחקר
4. Doing Gender הבניה מגדרית
5. חסמים נוספים (למשל תנאים פיסיים והתנהלות ארגונית)
6. המלצות לפיתרון (למשל מענקי מחקר, סדנאות)
7. חוסן תעסוקתי ורווחה נפשית

מפגש מס'	יום	תאריך	שעה	מטרות
1	יום ה'	19/11/20	10:00-14:00	הכרות, מיפוי פערים
2	יום ה'	7/1/21	10:00-14:00	סקירת פתרונות וכלים - good- practice examples
3	יום ה'	4/3/21	10:00-14:00	גיבוש אסטרטגיות
4	יום ה'	12/01/22	10:00-14:15	ניסוח מסמך מדיניות למעצביות מדיניות

הזמנה לסדרת
מפגשי חשיבה
בנושא:

קידום
הוגנות
מגדרית
במכללות
האקדמיות
המתקצבות
בישראל

המכללה האקדמית בית ברל
תשפ"א

תמה 3 מגוון ושונות

- הכרה בייחודיות המכללות ובשילוב בין מחקר לפרקטיקה ולהוראה
- פיתוח כלי הערכה ומסלולי קידום מגוונים התואמים ייחודיות זו

תמה 2 הכרה חיצונית

- זיהוי ותיקון חסמים והטיות בתהליכי מימון מחקר מנקודת מבט המכללות
- תנאים שוויוניים והוגנים לביצוע מחקר במכללות

תמה 1 זהות עצמית

- "תפיסת המכללות"
- מקומו של המחקר בדימוי העצמי-ארגוני
- זיהוי חסמים והטיות בתהליך הקידום במסלול המחקרי

**”מן הראוי שאמות המידה לקידום הסגל האקדמי במכללות
יתבססו על תפיסה המעודדת מצוינות בהוראה, ידע נרחב
(scholarship) ותרומה לקהילה ולמוסד, בעוד הפעילות
המחקרית היא בבחינת ”בונוס” אך אינה תחליף להם. שילובם
של גמלאי מערכת האוניברסיטאות בניהול המכללות עשוי
לתרום לרמתן האקדמית, אך בה בעת לפגום בייחודן של
המכללות ולהביא לידי ”שכפול” ההוראה האוניברסיטאית.”**

(דוח וועדת שוחט, 2007 - עמ' 82).